

TIETEELLISEN TUTKIMUKSEN TIETOSUOJAILMOITUS OPETTAJIEN KOKEMUKSET OHJELMOINNIN OPETTAMISESTA –TUTKIMUS

EU:n yleinen tietosuoja-asetus

12-14 artiklat

Laatimispäivä: 20.1.2023

Tietoa henkilötietojen käsittelystä Opettajien kokemukset ohjelmoinnin opettamisesta - tutkimuksessa

Tämän selosteen tarkoitus on antaa tietoa tutkimuksessa käsiteltävistä henkilötiedoista sekä siitä, mistä henkilötiedot ovat peräisin ja miten niitä käytetään tutkimuksessa. Selosteen lopussa kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia rekisteröidyillä on.

Tutkimukseen osallistuminen ja henkilötietojen antaminen on vapaaehtoista. Sinuun ei kohdistu mitään negatiivista seuraamusta, jos et osallistu tutkimukseen tai jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen.

1. Tutkimuksen rekisterinpitäjä eli tietojesi käsittelystä vastuussa oleva taho on Helsingin yliopisto

Yhteystiedot:

Helsingin yliopisto

PL 3

00014 Helsingin yliopisto

Puhelin: 02941 911 (vaihde)

2. Yhteyshenkilö ja vastuullinen tutkija

Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa on Innokas-verkoston projektisuunnittelija Emilia Mattila ([emilia.mattila\(at\)helsinki.fi](mailto:emilia.mattila@helsinki.fi)).

Vastuullinen tutkija on Helsingin yliopiston yliopistonlehtori ja Innokas-verkoston johtaja Tiina Korhonen ([tiina.korhonen\(at\)helsinki.fi](mailto:tiina.korhonen@helsinki.fi)).

3. Helsingin yliopiston tietosuojavastaava

Helsingin yliopiston tietosuojavastaavaan saat yhteyden lähettämällä sähköpostia: tietosuoja@helsinki.fi.

4. Kuvaus tutkimushankkeesta

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen opettajien ohjelmoinnin opetukseen liittyviä kokemuksia kartoittava kyselytutkimus toteutetaan osana Helsingin yliopiston koordinoiman Innokas-verkoston toimintaa keväällä 2023. Tutkimuksen tavoitteena on kartoittaa ohjelmoinnin ja ohjelmoinnillisen ajattelun opetukseen liittyviä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen opettajien kokemuksia viimeisen viiden vuoden aikana. Tutkimus toteutetaan 25.1. – 31.5. välisenä aikana kyselytutkimuksena. Kyselyihin voi vastata suomen, ruotsin tai englannin kielellä. Kyselyaineisto kerätään Innokas-verkoston järjestämien koulutusten yhteydessä sekä Innokas-verkoston viestinnän kautta (verkostoviestit ja someviestintä).

5. Mitä tietoja tutkimusaineisto sisältää ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Opettajiin liittyviä henkilötietoja kerätään kyselyjen avulla. Kerättäviin henkilötietoihin sisältyvät: nimi, sukupuoli, ikä, sähköpostiosoite, ammatillinen kokemus sekä alueen ja koulun nimi.

Nimitietoa ja sähköpostiosoitetta käytetään opettajien kontaktointiin mahdollisesti tehtäviä haastatteluja varten sekä kyselyyn vastanneiden kesken arvottavien palkintojen toimittamiseen. Muita kysyttäviä tietoja käytetään tutkimuksessa vastaajien taustatietoina, kuitenkin siten ettei yksittäisiä vastaajia, kouluja tai kuntia voi erottaa.

6. Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Tietoja kerätään tutkimukseen:

- kyselylomakkeilla

7. Arkaluonteiset henkilötiedot

Tutkimuksessa ei käsitellä tietosuojasetuksen 9 artiklan mukaisia erityisiä henkilötietoryhmiä (eli arkaluonteisia henkilötietoja).

8. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuus tutkimuksessa perustuu tietosuojasetuksen 6 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaiseen yleiseen etuun, jota täsmennetään kansallisen tietosuojalain (1050/2018) 4 §:n 1 momentin 3 kohdassa:

- Tietosuojasetuksen 6 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaan käsittely on lainmukaista, kun käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi.
- Kansallisen tietosuojalain (1050/2018) 4 §:n 1 momentin 3 kohdassa on täsmennetty yleisen edun mukaista käsittelyperustetta Suomen tutkimusjärjestelmän ja oikeusjärjestelmän olosuhteissa. Sen mukaan henkilötietoja saa käsitellä, jos käsittely on tarpeen tieteellistä tai historiallista tutkimusta taikka tilastointia varten

ja se on oikeasuhtaista sillä tavoiteltuun yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen nähden.

- Hallituksen esityksessä (He 9/2018 vp) on todettu, että säännös ei rajoittaisi niiden toimijoiden piiriä, jotka voisivat vedota tähän käsittelyperusteeseen. Henkilötietoja voisi säännöksen perusteella käsitellä luonnolliset henkilöt ja julkiset sekä yksityiset oikeushenkilöt.

9. Tietojen vastaanottajat

Tutkimusaineistoja käsittelevät Innokas-verkoston tutkijat, tutkimusavustajat ja opiskelijat sitoutuvat käsittelemään henkilötietoja sisältäviä tutkimusmateriaaleja ja –aineistoja luottamuksella ja erityistä varovaisuutta noudattaen. Ne henkilöt, joilla ei ole työsuhdetta rekisterinpitäjän organisaatioon, mutta käsittelevät hankkeen henkilötietoja esimerkiksi opinnäytetyön yhteydessä, allekirjoittavat henkilötietojen käsittelyä ja luottamuksellisuutta koskevan kirjallisen sopimuksen. Rekisterinpitäjät laativat selkeän kirjallisen ohjeistuksen eri tavoin hankittujen henkilötietojen hallintaan.

10. Tietojen siirto Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

11. Automatisoitu päätöksenteko

Tutkimuksessa ei tehdä automaattisia päätöksiä, joilla on merkittävä vaikutus tutkittaviin.

12. Henkilötietojen suojaus

Tutkimusaineistoon sisältyviä henkilötietoja käsitellään ja säilytetään suojattuna niin, että ainoastaan niitä tarvitsevat henkilöt pääsevät tarkastelemaan tietoja.

Tietojärjestelmissä käsiteltäviä tietoja suojataan seuraavilla tavoilla:

- käyttäjätunnus ja salasana
- käytön rekisteröinti/lokitus
- kulunvalvonta
- salaus/kryptaus
- kaksivaiheinen tunnistautuminen
- muu, mikä:

Manuaalista (esim. paperimuodossa tai muuten aineellisessa muodossa) olevaa aineistoa suojataan seuraavilla tavoilla: säilytetään lukitussa kaapissa, johon vain asianmukaisilla henkilöillä on pääsy.

Suorien tunnistetietojen käsittely:

- Rekisterinpitäjä kerää henkilötiedot ilman suoria tunnistetietoja
- Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa ja säilytetään erillään analysoitavasta tutkimusaineistosta
- Aineisto analysoidaan suoraan tunnistetiedoin, koska (peruste suorien tunnistetietojen

säilyttämiselle):

13. Henkilötietojen käsittelyn kesto tässä tutkimuksessa

Henkilötietoja käsitellään tutkimushankkeen keston ajan (25.1. – 31.5.2023) sekä 24kk hankkeen päättymisen jälkeen.

14. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Tutkimusaineisto hävitetään

Tutkimusaineisto säilytetään tämän tutkimuksen tulosten luotettavuuden arvioimista varten:

ilman suoria tunnistetietoja tunnistetiedoin

Tutkimusaineisto säilytetään myöhempää, yhteensopivaa tieteellistä tutkimusta varten tietosuoja-asetuksen vaatimusten mukaisesti:

ilman suoria tunnistetietoja tunnistetiedoin

Tutkimusaineiston säilytys perustuu tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan b ja e alakohtiin. Ennen uutta tutkimuskäyttöä rekisterinpitäjä varmistaa, että uusi tutkimuskäyttö on yhteensopivaa aineiston alkuperäisen käyttötarkoituksen kanssa asetuksen vaatimusten mukaisesti. Tutkimusaineiston uudesta tutkimuskäytöstä lähetetään rekisteröidyille uusi tietosuojailmoitus, paitsi jos rekisterinpitäjä ei enää pysty tunnistamaan rekisteröityjä tutkimusaineistosta.

Uudesta tutkimuksesta ei voida lähettää ilmoitusta rekisteröidyille myöskään silloin, jos tietojen toimittaminen olisi mahdotonta tai kohtuuttoman vaivalloista tai jos se estäisi tai vaikeuttaisi suuresti tutkimustarkoitusten saavuttamista (tietosuoja-asetuksen 14 artiklan 5 kohdan b alakohta).

15. Mitä oikeuksia rekisteröidyllä on ja oikeuksista poikkeaminen

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa on tämän ilmoituksen kohdassa 1 mainittu henkilö.

Rekisteröidyn oikeudet

Tietosuoja-asetuksen mukaan rekisteröidyllä on oikeus:

- saada pääsy tietoihin
- oikaista tietoja
- poistaa tiedot ja tulla unohdetuksi
- rajoittaa tietojen käsittelyä
- siirtää tiedot järjestelmästä toiseen
- vastustaa tietojen käsittelyä
- olla joutumatta automaattisen päätöksenteon kohteeksi.

Rekisteröity ei kuitenkaan voi käyttää kaikkia oikeuksia kaikissa tilanteissa. Tilanteeseen vaikuttaa esimerkiksi se, millä perusteella henkilötietoja käsitellään.

Tarkempaa tietoa rekisteröidyn oikeuksista eri tilanteissa löytyy tietosuojavaltuutetun verkkosivuilta: <https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet>

Oikeuksien soveltuminen

Jos henkilötietojen käsittely tutkimuksessa ei edellytä rekisteröidyn tunnistamista eikä rekisterinpitäjä pysty tunnistamaan rekisteröityä, oikeutta tietojen tarkastamiseen, oikaisuun, poistoon, käsittelyn rajoittamiseen, ilmoitusvelvollisuuteen ja siirtämiseen ei sovelleta, ellei rekisteröidy anna tunnistamisen mahdollistavia lisätietoja (tietosuoja-asetuksen 11 artikla).

Oikeuksista poikkeaminen

Tietosuoja-asetus ja Suomen tietosuojalaki mahdollistavat tietyistä rekisteröidyn oikeuksista poikkeamisen silloin, kun henkilötietoja käsitellään tieteellisessä tutkimuksessa ja oikeuksien toteuttaminen estäisi tai vaikeuttaisi suuresti käsittelyn tarkoitusten saavuttamista.

Tarvetta poiketa rekisteröidyn oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi